Akt nr:

R-E1a-1793

AU$R-E1a-1793

Västerbygdens Vattendomstol -2 JAN. 1928

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byråns arkiv

F 360.

R 3 • 1793

Handlingar rörande
"FLARKENS SÄNKNINGSFÖRETAG AV ÅR 1926"
inom Lugnås och Holmestads socknar av
Skaraborgs län; upprättade vid laga synesförrättning år 1926 av
Sven Hallin
Statens lantbruksingeniör.

Innehålla 56 pag. sidor.

Nederbördsområde nr: 141, Lidaån

V.B.III 4

3 ritningar

Protokoll vid synesförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande tredje blocket av kronoparken Östra Hunneskogen inom Lugnås socken av Skaraborgs län.

Den 4 maj 1926 i Kämpaslätten.

Till sammanträde denna dag hade sakägarna kallats genom kungörelse i Lugnås och Holmestads kyrkor bilaga A^{I} och A^{II} som även varit införd i Skaraborgs läns tidning bilaga B, varjämte underrättelse per post tillställts varje känd sakägare enligt förteckning, bilaga C.

Närvarande:

Undertecknad, statens lantbruksingenjör och förrättningsman, biträdande förrättningsmannen, civilingenjör K.-J. Håård samt gode männen August Broberg i Raggagården och J. Alfr. Brodin i Gudmunds bodarna

Sakägare:

Såsom ombud för sökanden Kronan Jägmästaren C. G. H. Sylvén enl. förordnande bil. D

Karl Johansson såsom ägare av 1/16 mtl Stockholmsbråten

J. A. Holmgren såsom arrendator av kvarnlägenhet Horsmarken n:r 5 (Holmestad kvarnar) (ägare: greve Gilbert Hamilton)

Karl Karlsson ägare av Kvarnmen med därå befintligt Vattenverk.

§ 1

Upplästes de för förrättningsmannen och biträdande förrättningsmannen utfärdade förordnandena, som hade lydelse enligt bilaga E^I och E^II

§ 2

Något jäv emot synemännen kunde ej utrönas.

§ 3.

Jägmästare Sylwén yrkade å Kronans vägnar att avloppet från Flarken skulle fördjupas och utvidgas så mycket att de däromkring liggande vattenskadade markerna kunde effektivt torrläggas, d.v.s. så att 1.2 meter djupa samlingsdiken kunde avbördas ovan Flarkens vanliga vattenyta i medio av maj. Jägmästare Sylwén förklarade att Kronan ej yrkade på annans deltagningsskyldighet i kostnaderna för torrläggningen utan endast tillstånd i laga ordning att verkställa dylik torrläggning.

§ 4.

Karl Johansson yrkade skälig ersättning för mark, som åtgår till avloppets utvidgning och till jordvallar.

§ 5

Karl Karlsson yrkade laglig ersättning för den vattenkraft som han genom de yrkade torrläggningsåtgärderna kunde komma att gå förlustig. Karlsson ansåg sig nu ha rätt att dämma så högt som vattnet i nuvarande avlopp står vid hans övre gräns utan dämning. Något yrkande på ersättning för mark, som åtgår till avloppets utvidgning och till jordvallar gjordes icke av Karlsson.

§ 6.

J. A. Holmgren yrkade, att den naturliga magasinering, som för närvarande äger rum i Flasken ej må genom torrläggningen försämras. Om försämring i magasineringshänseende ej kan undvikas yrkade Holmgren på laglig ersättning för förlorad kraft vid de av honom arrenderade Holmestads kvarnar.

§ 7

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna förklarades sammanträdet upplöst med tillkännagivande, att synemännen omedelbart komme att verkställa den för bedömande av företagets tillåtlighet erforderliga uppskattningen av genom företaget uppkommande skada och nytta, varefter, sedan förslag till vattenavledningen blivit uppsättat, nytt sammanträde kommer att hållas å samma ställe som dagens tisdagen den 8 juni 1926 kl. 2 em. och komma inga ytterligare underrättelser därom att tillställas sakägarna

Kämpaslätten den 4 maj 1926.
I tjänsten
Sven Hallin

Biträ. förrättningsman: N. H. Strand
Biträdande gode män:
Aug Broberg Oscar Bradin

Den 8 juni 1926 i Kämpaslätten

Närvarande: Förestående synemän och följande sakägare:
Jägmästare C. G. H. Sylvén såsom ombud för Kronan enligt förordnande bilaga D.
Karl Karlsson, Kvarnmon
Karl Johansson, Stockholmsbråten
Vilhelm Johansson såsom ägare av ett outbyggt fall 240 m. nedanför Kvarnmon;
Inspektor Lars Hansson såsom ombud för Skånska Cementaktiebolaget ägare av Sjörås kvarn samt som ombud för Friherrinnan Louise Klingspor, ägare av Fredriksfors kvarn eller Stampen inom Hultsöra socken, bilagorna F^{I}–F^{III};
J. Holmgren såsom ombud för

greve Gilbert Hamilton, ägare av Holmestads kvarn, enl. fullmakt bil. G1.

C. F. Österberg ägare av den s.k. Lilla-kvarn inom Fullösa socken;

Gustaf Jonsson ägare av Rosskvarn inom Kinne-Vedums socken;

§ 8.

Förelades det sedan förra sammanträdet upprättade förslaget till de vattenskadade markernas taxeläggning.

§ 9

Upplästes biträdande förrättningsmannens utredning rörande skador å vattenverk, åtgärder för dessa skadors avhjälpande och därmed sammanhängande förhållanden, bil. H

§ 10.

Upplästes synemännens utlåtande, som hade lydelse enligt bilaga I.

§ 11

Vilhelm Johansson ansåg att honom tillerkänd ersättning för vattenfall var för låg.

Karl Johansson ansåg sig ha mera skada än nytta av företaget.

§ 12

Att emottaga och förvara till företaget hörande kartor och handlingar utsågo synemännen Kronojägaren R. R.

Åslund i Kämpaslätten.

§ 13

I fråga om förrättningskostnaderna hänvisades till den specificerade arvodesräkningen, varav ett exemplar överlämnades till sökanden.

§ 14

Som intet vidare fanns att till protokollet antecknas förklarades förrättningen avslutad och sammanträdet upplöst.

Ort och tid som ovan
I. Gjämsten
Sven Hallin

A.H. Hind
Ossr. Brodin Aug Broberg

Bilaga A I

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker, tillhörande tredje blocket av kronoparken Östra Kinneskogen inom Lugnås socken av Skaraborgs län genom sänkning av den s.k. Flarken och uppgrävning av den närmast nedanför Flarken belägna sträckan av den s.k. Svartån, varav även det närmast nedanför belägna vattenverket torde komma att beröras, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos kronojägaren R.Åslund i Kämpaslätten tisdagen den 4 maj 1926 klockan 12,30 em., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Förrättningsmannen.

Att förestående kungörelse blivit uppläst i Lugnås. . sockens kyrka den . 25. april . . 1926 betygar E. Sandberg.

. . . .

~~Får vördsamt anhålla att förestående kungörelse, försedd med bevis om uppläsningen, varder till mig återsänd.~~

~~Skara den 13 april 1926.~~

~~I tjänsten~~

Sven Hallin

8.

Bilaga A II

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker, tillhörande tredje blocket av kronoparken Östra Kinneskogen inom Lugnås socken av Skaraborgs län genom sänkning av den s.k. Flarken och uppgrävning av den närmast nedanför Flarken belägna sträckan av den s.k. Svartån, varav även det närmast nedanför belägna vattenverket torde komma att beröras, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos kronojägaren R.Åslund i Kämpaslätten tisdagen den 4 maj 1926 klockan 12,30 em., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Förrättningsmannen.

Att förestående kungörelse blivit uppläst i Holmestads sockens kyrka den 18 apr. 1926 betygar

J. W. Warholm

Får vördsamt anhålla att förestående kungörelse, försedd med bevis om uppläsningen, varder till mig återsänd.

Skara den 13 april 1926.

I tjänsten

Sven Hallin

Bilaga B.

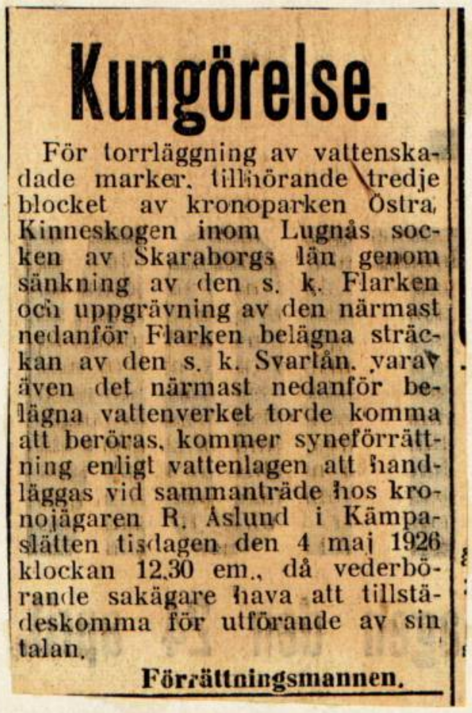

Kungörelse.

För torrläggning av vattenskadade marker, tillhörande tredje blocket av kronoparken Östra Kinneskogen inom Lugnås socken av Skaraborgs län genom sänkning av den s. k. Flarken och uppgrävning av den närmast nedanför Flarken belägna sträckan av den s. k. Svartån, varav även det närmast nedanför belägna vattenverket torde komma att beröras, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos kronojägaren R. Åslund i Kämpaslätten tisdagen den 4 maj 1926 klockan 12.30 em., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Förrättningsmannen.

Att förestående kungörelse varit införd i Skaraborgs läns tidning, lördagen den 17 april 1926, betygar:

Å tjänstens vägnar:

Sven Hallin

Statens lantbruksingeniör.

Bilaga C.

FÖRTECKNING

över underrättelser rörande syneförrättningssammanträde den 4 maj 1926 i Kämpaslätten angående torrläggning av vattenskadade marker tillhörande tredje blocket av kronoparken Östra Kinneskogen inom Lugnås socken av Skaraborgs läm genom sänkning av den s.k. Flarken och uppgrävning av den närmast nadanför Flarken belägna sträckan av den s.k. Svartån, vilka underrättelser jämlikt bestämmelserna i 10 kap.40 § vattenlagen denna dag avlämnats å posten under nedanstående adresser.

1./ Kungl.Maj:ts befallningshavande i Skaraborgs län.

2./ Jägmästare Sylvén, Skara.

3./ Doktor Per Sahlin, Skara.

4./ Sågverksägare Karl Karlsson, Kvarnmon, Götene.

5./ Lantbrukaren Karl Johansson, Stockholmsbråten, Götene.

Skara den 14 april 1926.

I tjänsten:
Per Sahlin
Statens lantbruksingenjör.

Kungl. Maj:ts befallningshavande
i
Skaraborgs län

Landskontoret

N:r 689.

// Pm

N:r 28
Ank. 20/4 1926
Kinne Revir.

N:r
Ank. 19....
Kinne Revir.

Bilaga D.

Resolution.

Överlämnas till Jägmästaren i Kinne revir med hänvisning till bestämmelserna i 2 kap. 35 § i Kungl. Maj:ts nådiga instruktion för domänverket den 11 februari 1921. Mariestad i landskontoret den 17 april 1926.

På länsstyrelsens vägnar:

Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län

12.

ANK. TILL SKARABORGS LÄNS
15 APR. 1926
LANDSKONTOR

№ 121/5 D.D.
1926

Till

Kungl. Maj:ts befallningshavande i Skaraborgs län

Mariestad.

Jag får härmed jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 41 § vattenlagen vördsamt översända avskrift av kungörelse med tillkännagivande, att den däri omförmälda syneförrättningen berör Kronoparken Östra Kinneskogen inom Lugnås socken.

Skara den 14 april 1926.

I tjänsten:

Statens lantbruksingenjör.

Rek

Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län

KUNGÖRELSE.

För torrläggning av vattenskadade marker, tillhörande tredje blocket av kronoparken Östra Kinneskogen inom Lugnås socken av Skaraborgs län genom sänkning av den s.k. Flarken och uppgrävning av den närmast nedanför Flarken belägna sträckan av den s.k. Svartån, varav även den närmast nedanför belägna vattenverket torde komma att beröras, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos kronojägaren R. Åslund i Kämpaslätten tisdagen den 4 maj 1926 klockan 12.30 em., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Förrättningsmannen.

D. o. W. D. N:o 2-19.
1926.

14

Bilaga E1

KONGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDE I SKARABORGS LÄN

Resolution.

Extra lantbruksingenjören S. Hallin, varder härigenom förordnad att, därest laga hinder ej möter, den i bilagda ansökning omförmälda förrättning i laga ordning verkställa; blivande denna resolution översänd till förrättningsmannen, som har att över mottagandet härav skyndsamt hit insända bevis.

Mariestad å landskansliet den 3 februari 1926.

På länsstyrelsens vägnar:

Stämpel fri. ~~Tre kronor~~.

D. ö V. V. N:2-19.
1926

Kungl. Maj:ts befallningshavande
i
Skaraborgs län.

Landskansliet.

15.

SKARABORGS LÄNS
3 - FEB 1926
LANDSKANSLI

Avskrift.

Kungl. Lantbruksstyrelsen.

Till Länsstyrelsen i Mariestad.

Hos Kungl. Lantbruksstyrelsen har Ni anhållit, att Lantbruksstyrelsen ville avgiva yttrande rörande förordnande av förrättningsman för verkställande av syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark, tillhörande dels Stubbagården m.fl. i Norra Vånga socken, dels ock kronoparken Östra Kinneskogen av Skaraborgs län.

Med anledning härav får Lantbruksstyrelsen meddela, att förordnande att utföra ifrågavarande förrättningar synes böra utfärdas för extra lantbruksingenjören S. Hallin.

De hit översända handlingarna i ärendet återställas härjämte.

Stockholm den 26 januari 1926.

Erik Insulander

Olof Fredholm

Rätt avskrivet betygar
På tjänstens vägnar:

Utan avgift.

16.

Kungl. Maj:ts befallningshavande
i
Skaraborgs län.

Landskansliet.

Inkom till
K. Lantbruksstyrelsen
den 25 JAN. 1926.

1800

D.o.W.D. N:o 2-19.
1926.

Hallin bör föredraga

Resolution.

Remitteras till Kungl. lantbruksstyrelsen, som behagade inkomma med yttrande i ärendet och därvid återställa remisshandlingarna.

Mariestad å landskansliet den 22 januari 1926.

På tjänstens vägnar:

Emil Johnson

Utan avgift.

D. o. W. d. N:o 2-19.
1926.

17.

SKARABORGS LÄNS
21 JAN 1926
LANDSKANSLI

Kungl. Maj:ts Befallningshavande
i
Skaraborgs län.

Landskontoret.

N:r 64.

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Landskontoret får härigenom anhålla om förordnande för statens lantbruksingeniör att verkställa syn rörande den ifrågasatta utdikning, som omförmäles uti bifogade avskrift av Kungl. Domänstyrelsens skrivelse den innevarande januari.

Mariestad i landskontoret den 20 januari 1926.

På tjänstens vägnar:

Kronojägare E. Linde
Tel. Kungås 14
I Spåhult Ekekärr
skaffar folk till vakthållning
Möter $10^{\underline{10}}$ måndag 15/2 vid
Ekekärr

Avskrift.

Till Länsstyrelsen i Mariestad.

Hos Kungl. domänstyrelsen har jägmästaren i Kinne revir hemställt att Styrelsen måtte vidtaga åtgärder för utdikning av sanka marker å 3:dje blocket av kronoparken Östra Kinneskogen.

Nämnda block omfattar 331 hektar produktiv skogsmark, varav 45 hektar äro försumpade, samt 158 hektar impediment, i huvudsak bestående av mossar, vilka efter torrläggning kunna förväntas bliva skogsproduktiva.

Blocket begränsas i nordost av sjön Vristulven, vilken avbördas genom Svartån, rinnande västerut genom kronoparken och genom den å kronoparken belägna tjärnen Flarken. För torrläggning av såväl de försumpade skogsmarksområdena som mossarna torde, bland annat, sänkning av nämnda tjärn vara erforderlig.

Med hänsyn till den nytta ifrågavarande avdikning, som avsetts att utföras såsom nödhjälpsarbete, torde komma att medföra för kronoparken Östra Kinneskogen, får Styrelsen anhålla, att Ni, jämlikt 10 kap. 33 § i lagen om ändring i vissa delar av vattenlagen den 11 juni 1920, ville meddela förordnande för vederbörande statens lantbruksingenjör eller annan därtill behörig person att verkställa syn rörande det avdikningsföretag, som erfordras för nöjaktig torrläggning för skogsbörd av sankmarker å block III av omförmälda kronopark.

Stockholm den 4 januari 1926.

D. af Wåhlberg

/ A. Chatillon-Winbergh.

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Gunnar Norbäck.

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

S. II:2255/1925.

Angående syneförrättning för avdikning, berörande kronoparken Östra Kinneskogen.

Bilaga Litt E"

19

Avskrift.

Kungl. Maj:ts befallningshavande
i
Skaraborgs län
Landskansliet

D.o.V. D.N:o 3 - 19
1926.

Resolution.

Kungl. Maj:ts befallningshavande, som den 3 februari 1926 förordnat lantbruksingenjören Sven Hallin att handlägga syneförrättning, avseende torrläggning av mark tillhörande tredje blocket å kronoparken Östra Kinneskogen, vill, sedan Hallin anmält, att sådan åtgärd, som omförmältes i 10 kap. 34 §, andra stycket vattenlagen, under förrättningen torde ifrågakomma, enligt förslag av Hallin och efter Kungl. lantbruksstyrelsens hörande härigenom förordna civilingenjören Karl-Hugo Hååard i Stockholm till biträdande förrättningsman vid behandlingen av fråga om sådan åtgärd och vad därmed sammanhänger.

Mariestad å landskansliet den 8 mars 1926.

Axel Ekman.

Carl Fröberg.

Utan avgift.

Civilingenjören K.H.Håård.

Vidimeras:

C. Lundberg .... G. Johansson ....

20

Bilaga F I

Härmed fullmakt för Inspektoren Herr Lars Hansson, Österäng, att vid sammanträde idag i och för fråga om torrläggning af vissa områden vid sjön Kvarken föra vår talan och bevaka vår rätt, hållande vi för gilt ombudets lagliga åtgärder.

Hellekis den 8 juni 1926.

SKÅNSKA CEMENT AKTIE BOLAGET

O. Hillfors

Disponenten O. Hillfors egenhändiga namnteckning bevittna:

Gottfr. Nilsson
Hellekis

Thure Andersson
Hellekis

Bilaga F II

Avskrift.

Fullmakt.

Härmed befullmäktigar jag, Louise Klingspor, Råbäck, Friherre Wilhelm Klingspor, Hellekis, eller den han vid ett eller flera tillfällen i sitt ställe förordnar, att dels i allt vad till bedrivande av min firma Råbäcks Gårdskontors rörelse hörer, och dels i allt vad i ett eller annat hänseende berör min egendom Råbäck med underlydande företräda mig och handla på mina vägnar samt teckna mitt namn eller firman, ävensom att inför domstolar, exekutionssäten och övriga myndigheter anhängiggöra och utföra min talan samt å mina vägnar ingå förlikning och antaga ackord; godkännande jag ombudets åtgärder.

Denna fullmakt gäller under år 1925.

Mösseberg den 7 december 1924.

Louise Klingspor.

Friherrinnan Louise Klingspors egenhändiga namnteckning bevittna:

Hugo Stenbeck. Allan Westberg.

Denna fullmakt gäller också under år 1926.

Råbäck den 7 januari 1926.

Louise Klingspor.

Friherrinnan Louise Klingspors egenhändiga namnteckning bevittna:

Fr. Jonsson. A. S. Svensson.

Rätt avskrivit intyga:

J.W. Axelqvist Harry Nilsson

21.

Bilaga F.III

Fullmakt för Inspektor Lars Hansson, att vid sammanträdet å Kronojägarebostället Kämpaslätt den 8 Juni 1926 – rörande Sänkning af sjön Kvarken och därmed sammanhängande frågor – föra den talan för Friherrinnan Louise Klingspor, till hvilken jag enligt särskild fullmakt gör detta – fullkommande jag hvad ombudet sålunda lagligen gör i saken.

Råbäck den 8/6 1926.

Vilh. Klingspor.

Friherre Vilhelm Klingspors egenhändiga namnteckning bevittnas.

Ellen Franke.

J. H. Malmros.

Bilaga G.

Fullmakt för Arrendator J.Holmgren,Holmestad kvarn, eller den han i sitt ställe förordnar att vid sammanträde och förrättningar i och för sjön Flarkens sänkning,föra min talan och gillar jag ombudets lagliga åtgärder.

Blomberg den 10 Maj 1926

Gilb. Hamilton

Ägare av Horsmarka N;r 5 med kvarnar & såg.

Bevittnas:

Carl Källgård

Hj. Andersson

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	

Bilaga Litt. H

Ägobeskrivning- o värderingslängd.

VÄSTGÖTATRYCKERIET, HAGERBONN & STENBÄCK, SKARA

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Mantal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Lugnås socken					
Kronoparken Östra Kinneskogen					Kungl. Maj:t och Kronan
	1'			1	Skogsmark
				2	Mosse
				3	〃
				4	〃
				5	Skogsmark
				6	Mosse
				7	Skogsmark
				8	Mosse
				9	〃
				10	Skogsmark
				11	Mosse
				12	Skogsmark
				13	〃
				14	Mosse
				15	〃
				16	〃
				17	Skogsmark
				18	Mosse
				19	Skogsmark
				20	Mosse
				21	〃
				22	Skogsmark
				23	Mosse
				24	Skogsmark
				25	Mosse
				26	〃
				27	〃
				28	Skogsmark
				29	Mosse
					överföres

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
				1	60			10	16	-	150	240	-	140	224	-
				2	25			〃	22	50	〃	337	50	〃	315	-
				6	25			〃	62	50	〃	937	50	〃	875	-
				1	50			〃	15	-	〃	225	-	〃	210	-
				1	05			〃	10	50	〃	157	50	〃	147	-
					75			〃	7	50	〃	112	50	〃	105	-
					75			〃	7	50	〃	112	50	〃	105	-
				1	00			〃	10	-	〃	150	-	〃	140	-
				2	75			〃	27	50	〃	412	50	〃	385	-
				1	00			〃	10	-	〃	150	-	〃	140	-
				3	00			〃	30	-	〃	450	-	〃	420	-
				1	20			〃	12	-	〃	180	-	〃	168	-
				1	25			〃	12	50	〃	187	50	〃	175	-
				1	10			〃	11	-	〃	165	-	〃	154	-
				3	25			〃	32	50	〃	487	50	〃	455	-
				1	25			〃	12	50	〃	187	50	〃	175	-
				1	05			〃	10	50	〃	157	50	〃	147	-
				12	-			〃	120	-	〃	1800	-	〃	1680	-
				1	25			〃	12	50	〃	187	50	〃	175	-
				2	10			〃	21	-	〃	315	-	〃	294	-
				22	10			〃	221	-	〃	3315	-	〃	3094	-
					20			〃	2	-	〃	30	-	〃	28	-
				1	75			〃	17	50	〃	262	50	〃	245	-
					75			〃	7	50	〃	112	50	〃	105	-
				3	50			〃	35	-	〃	525	-	〃	490	-
					75			〃	7	50	〃	112	50	〃	105	-
				3	00			〃	30	-	〃	450	-	〃	420	-
				2	25			〃	22	50	〃	337	50	〃	315	-
				1	05			〃	10	50	〃	157	50	〃	147	-
				81	70				817	-		12255	-		11438	-

Västgötatryckeriet, Hagerborn & Stenbäck, Skara

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Mantal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
					överfört
				30	Mosse
				31	Skogsmark
				32	Mosse
				33	"
				34	Skogsmark
				35	"
				36	Mosse
				37	Skogsmark
				38	"
				39	"
				40	Mosse
				41	"
				42	Skogsmark
				43	Mosse
				44	"
				45	"
				46	"
				47	Skogsmark
				48	"
				49	Mosse
				50	"
				51	Skogsmark
					Summa

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
				81	70				817	-		12255	-		11438	-
					20			10	2	-	150	30	-	140	28	-
					60			〃	6	-	〃	90	-	〃	84	-
					60			〃	6	-	〃	90	-	〃	84	-
				2	10			〃	21	-	〃	315	-	〃	294	-
					80			〃	8	-	〃	120	-	〃	112	-
				2	20			〃	22	-	〃	330	-	〃	308	-
				1	15			〃	11	50	〃	172	50	〃	161	-
					50			〃	5	-	〃	75	-	〃	70	-
					25			〃	2	50	〃	37	50	〃	35	-
				1	55			〃	15	50	〃	232	50	〃	217	-
				2	65			〃	26	50	〃	397	50	〃	371	-
				3	90			〃	39	-	〃	585	-	〃	546	-
				1	10			〃	11	-	〃	165	-	〃	154	-
				1	40			〃	14	-	〃	210	-	〃	196	-
				3	95			〃	39	50	〃	592	50	〃	553	-
				1	05			〃	10	50	〃	157	50	〃	147	=
				2	50			〃	25	-	〃	375	-	〃	350	=
				1	90			〃	19	-	〃	285	-	〃	266	=
					75			〃	7	50	〃	112	50	〃	105	-
				1	55			〃	15	50	〃	232	50	〃	217	-
				2	00			〃	20	-	〃	300	-	〃	280	-
				1	75			〃	17	50	〃	262	50	〃	245	-
				116	15				1161	50		17422	50		16261	=

Kämpaslätten den 8 juni 1926.

Sven Hallin

Alfr: Brodin Aug Borberg

VÄSTGÖTATRYCKERIET, HABERSONN & STENBÄCK, SKARA

Bilaga I

Grävningstabell.

Alt. II

Läge	Längd	Djup	Bottenbredd	Dagbredd	Sidolutning	Bottenhöjd och lutning	Anmärkningar
	Meter						
1	2	3	4	5	6	7	8
		Stråckan A-B					
c+40	-	1.00	2.00		4:1	2.60	Slåntlutning 4:1 där stödjemur uppläggs annars 1:1.25. Bottenbredd 2.0 m. där stödjemur uppläggs annars 1.5 m.
c	40	1.00	"		"		
b+50	50	1.00	"		"		
b	50	1.10	"		"	0,3:1000	
a+50	50	1.00	"		"		
a	50	1.05	"		"		
0+50	50	1.75	"		"		
0	50	–	"		"	2.70	
	340						
		Stråckan B-C					
0	-	2.10	0.80	-	1:1.25	5.40	
+50	50	2.00	"	5.80	"		
1	50	1.90	"	5.55	"		
+30	30	1.80	"	5.30	"		
+50	20	1.80	"	5.30	"		
2	50	1.90	"	5.55	"		
+50	50	2.10	"	6.05	"		
3	50	2.20	"	6.30	"		
+50	50	2.20	"	6.30	"	0,3:1000	
4	50	2.10	"	6.05	"		
+50	50	2.10	"	6.05	"		
5	50	2.20	"	6.30	"		
+50	50	2.10	"	6.05	"		
6	50	2.25	"	6.45	"		
+50	50	2.30	"	6.55	"		
7	50	2.15	"	6.20	"		
+50	50	2.10	"	6.05	"		
+80	30	2.10	"	6.05	"		
+96	16	0.55	"	2.20	"	5.65	
	796						

VÄSTGÖTATRYCKERIET, HAGERBORN & STENBÄCK, SKARA

1	2	3	4	5	6	7	8
		Diket D-E.					(ingår ej i företaget)
10	-	1.50	0.30	2.55	1:0.75	6.40	
11	100	2.00	„	3.30	„	7.00	
12	100	1.70	„	2.85	„	7.20	
13	100	1.85	„	3,10	„	7.60	
14	100	2.20	„	3.60	„	8.00	
15	100	2.40	„	3.90	„	8.35	
16	100	2.15	„	3.55	„		
17=+65	+65	1.50	„	2.55	„	8.50	
	665						
		Diket F-G.					(ingår ej i företaget)
20	-	1.50	0.80	3.80	1:1	6.05	
21	100	1.65	„	4.10	„		
22	100	1.80	„	4.40	„		
23	100	1.85	„	4.50	„		
24	100	1.90	„	4.60	„	0,3:1000	
25	100	1.90	„	4.60	„		
26	100	1.90	„	4.60	„		
27	100	1.80	„	4.40	„	6.26	
	700						

Kämpaslätten den 8 juni 1926.

Sven Hallin

30

Bilaga K

Kostnadsförslag.

för sänkning av sjön Flarken i Lugnås och Holmestads socknar Skaraborgs län.

Timpenning: 0.70 Kronor.

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	à pris	Kostnad Kr.	öre	Kostnad Kr.	öre	Summa Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		Alterhativ I. (utföres ej)								
		Sträckan B-C.								
0-7+96	796	Sten och grus med block	900	2.70	2430	-				
		Mossjord med stubbar	1700	0.60	1020	-	3450	-		
-		Rivning av damm vid 1+10					25	-		
		Tillägges c:a 10 %					370	-	3845	
		Lösesumma, enl. biträdande förrättningsmannen							6300	
		Diket D-E.								
10-16+65	665	Mossjord med stubbar	2400	0.70			1680	-		
		Tillägges c:a 10 %					170	-	1850	
		Diket F-G.								
20-27	700	Mossjord med stubbar	3270	0.70			2289	-		
		Tillägges c:a 10 %					226	-	2515	-
		Summa Kronor:							14510	

Vänd!

1	2	3	4	5	6	7	8
		Alternativ II.					
		Sträckan A-B.					
0+40-0	340	Sten och grus med block	450	4.-	1800 -		
		Förstärkning av landfästen för bro nedom vattenverket			100 -		
		för arbetsledning och oförutsett			200 -	2100 -	
		Ändring av damm, sugrör och avloppsränna enligt biträdande förrättningsmannen				1150 -	3250 -
		Ersättning för fall enligt utlåtandet					100 -
		Sträckan B-C.					
0-7+96	796	Grus och sten med block	1750	3.0	5250 -		
		Mossjord med stubbar	2500	0.70	1750 -		
		Utrivning av damm vid 1+10			40 -	7040 -	
		Tillägges c:a 10 %				710 -	7750 -
		Diket D-E.					
		Enligt alternativ I.					1850 -
		Diket F-G.					
		Enligt alternativ I					2515 -
		Summa kronor:					15465 -

Kämpaslätten den 8 juni 1926.

Sven Hallin

Bilaga 14.

Utlåtande vid den av
Kungl. Maj:ts Befallnings-
havande i länet på
därom gjord ansökan
förordnade laga syne-
förrättningen för torr-
läggning av mark
tillhörande tredje
blocket av kronoparken
Östra Kinneskogen
inom Lugnås socken
av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser utvidgning och fördjupning av den del av den s.k. Startån, som utgör avlopp från en större skogstjärn benämnd Flasken, inom nederbördsområde N:r 141 i och för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga för kring nämnde tjärn belägna vattenskadade marker, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom vattenavledning.

Vid förundersökningen ha profil- och sektionsritningar över den till uppgrävning ifrågasatta delen av avloppet från Flasken ~~uppsättats~~ jämte däri beläget vattenverk och dämningsanordningar uppsättats, utvisande beskaffenheten vid undersökningstillfället, varjämte avloppet planmätts. Även av detta beroende, vattenskadade skogs- och mossmarker har med tillhjälp av tillgängliga skogs- och skifteskartor utarbetad plankarta upprättats, vilken kompletterats med en del höjdsiffror utvisande markens höjd över det valda jämförelseplanet. Dessutom har profiler upprättats dels över Svartån mellan Flasken och från Vistelven för utrönande, huruvida en sänkning av vattenytan i Flasken kan förväntas inverka på vattenståndet i Vistelven, dels och över ett i Flasken utfallande avloppsdike, vars upptagande ansetts erforderligt för ~~ernående~~ utnyttjande av de ökade torrläggningsmöjligheter, som en sänkning av vattenytan i Flasken skulle medföra. För samma ändamål har en fördjupning och utvidgning av Svartån på en sträcka av 700 meter närmast ovanför Flasken ansetts erforderlig. För utrönande av möjligheten att kompensera ifrågasatt minskning av fallhöjden vid vattenverket genom upprensning av avloppet nedanför fallet har detta undersökts på en sträcka av 240 meter och profil- och sektionsritningar häröver upprättats. Samtliga de till uppgrävning ifrågasatta och föreslagna avloppssträckorna hava å plankartorna utmärkts med dubbla röda linjer och de röda bokstäverna A - B - C för huvudavloppet nedan Flasken, F - G för detsamma ovanför Flacken och C–D för förut nämnda avloppsdike, vilka bokstavsbeteckningar även återfinnas ovanför motsvarande punkter å profilritningarna.

Nederbördsområdet för Lunnvid-avloppet har uttagits å generalstabens karta delvis efter undersökningar å marken samt därvid befunnits utgöra 24.8 km² vid B. Då detsamma till 16 procent utgöres av sjöyta och resten av skogs- och mossmarker, har största till avrinning kommande vattenmängden antagits ej komma att överstiga 2.0 kubikmeter i sekunden. Medelvattenföringen har antagits uppgå till 0.2 kubikmeter i sekunden.

Sökanden har enligt syneprotokollets § 3 yrkat på sådan sänkning av vattenytan i Flacken att 1.2 meter djupa avloppsdiken må kunna dit avbördas ovan i medio av maj då vanlig vattenyta. Vid denna tidpunkt torde vårflödet i regel hava avrunnit, varför synemännen ansett att sökanden får sina önskemål uppfyllda, om vattenytan i Flacken vid medelvattenföring i avloppet sänkes till höjden + 6.60 d. v. s. 1.10 meter under nuvarande medelvattenytan. Därvid har räknats med 0.4 meters sättningsmån för den lägst belägna mossjorden.

För ernående av dylik sänkning har det visat sig nödvändigt att sänka vattenytan ovanför det c:a 800 meter nedan för Flarken belägna vattenverket benämnt Kvarnmon. Utredningen härför har verkställts av biträdande förrättningsmannen, bilaga L./. Som härav framgår ha tvänne alternativ undersökts. Alt. I avser hela vattenverkets inlösning och vattenytans sänkande ovanför detsamma så mycket, som erfordras för ernående av förenämnda sänkning av Flarkens vattenyta. Alt. II avser samma sänkning av vattenytan ovanför fallet, men även en sänkning av vattenytan nedanför fallet genom upprensning av avloppet ned till Punkt A samt en därmed sammanhängande ombyggnad av vattenverket varigenom vattenverkets medelfallhöjd vid dygnsreglering skulle ökas från 2.7 m. till 3.03 m. Någon ersättning till ägaren av Kvarnmons vattenverk skulle därvid ej ifrågakomma. Däremot skulle ersättning utgå till ägaren av ett 280 m. nedanför Kvarnmon liggande outnyttjat fall. ~~utgå.~~

I anslutning till förenämnda alternativa sätt för sänkning av vattenytan ovanför Kvarnmons vattenverk ha alternativa förslag till utförande ~~utförings sätt~~ av nya avloppet mellan Kvarnmon och Flarken upprättats. Därvid hava å profil- och sektionsritningar alt. I utmärkts med grön och alt. II med röd färg. Alt. II är därvid så ~~så~~ dimensionerat att avloppet mellan Flarken och Kvarnen man skall kunna framföra den för turbinen normalt erforderliga vattenkvantiteten av 0.65 m³/sek. vid 0.9 meters vattendjup och alltså utan att därför det för torrläggningen erforderliga höjdläget å Flarkens vattenyta behöver överskridas. Alternativ I ger samma höjd i Flarkens vattenyta vid en beräknad medelvattenföring av 0.2 m³ pr sek. Vid en beräknad ~~fla~~ största flödesvattenmängd av 2.0 m³ pr sek. ger alt. II 0.7 meter lägre vattenyta i Flarken än alt. I och är alltså ur torrläggningssynpunkt något gynnsammare än alt. I. Å andra sidan medger ju alt. I ytterligare ~~fördjup~~ sänkning av Flarkens vattenyta ~~ning~~ framdeles utan nya kostnader för vattenverk, om sådan på grund av större sättningar i mossmarken eller av andra skäl skulle visa sig önskvärd, varför båda alternativen ur torrläggningsteknisk synpunkt kunna anses likvärdiga.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § Vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning. Resultatet härav föreligger i den bilagda värderingslängden, som för varje ägofigur angiver markens värde före och efter företaget, ävensom förbättringsvärdet.' Den å kartan avsattade och i förenämnda bilaga beskrivna marken är att anse såsom en torrläggningssamfällighet för vilken skäl till uppdelning i särskilda andelsområden ej förefinnes.

För bestämmande av den genom företaget uppkommande skadan å utbyggd och ej utbyggd vattenkraft ha biträdande förrättningsman och gode män, som av förenämnda bilaga framgår, värderat förefintliga av företaget berörda vattenbyggnader och fall med därtill hörande inventarier.

Jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 38 § vattenlagen fordras för tillstånd till förenämnda torrläggningsåtgärder att nyttan av desamma efter avdrag av kostnaderna överstiger skadan, varvid skadan å tillgodogjord vattenkraft skall räknas två gånger och annan skada en gång. Nyttan av företaget har vid såväl alt. I som alt. II uppskattats till 16.261.- kronor.

Kostnader och skador ha uppskattats till:

För alt. I

Kostnader för arbetets utförande	8 210.- kr.
Skada å vattenverk och därtill hörande byggnader 4500 kr. fördubblat	9 000.-
Annan skada, utan fördubbling	1800.-
Summa	19010.- kr.

För Alt. II

Kostnader för arbetets utförande	15.365.-
Skada å ej utbyggd vattenkraft	100.-
Tillsammans	15.465.- kr.

Till företagets utförande enligt alternativ I kan sålunda enligt bestämmelserna i förenämnda lagrum tillstånd ej lämnas. Alternativ II uppfyller däremot ~~[illegible]~~ ~~de~~ de för tillåtlighet stadgade villkoren.

Synemännen få sålunda föreskriva att sträckan A-B-C skall utföras enligt alternativ II, varvid den i ~~[illegible]~~ detta alternativ ingående ombyggnaden av vattenverket skall verkställas av sökanden såframt icke ägaren till ~~[illegible]~~ vattenverket inom trettio dagar efter det detta utlåtande vunnit laga kraft skriftligen hos sökanden förklarat sig vilja själv verkställa ombyggnaden på följande villkor: Arbetena skola omfatta vad som i bilaga L, sida 5, under rubriken "Kostnader för sänkning av avlopp m.m." är upptaget. Sänkningen av fladluckans ~~över~~ skall därvid vara verkställd inom tre månader efter det upprensningen och fördjupningen nedom vattenverket är verkställd i enlighet med detta utlåtande. Inom samma tid skall även erforderlig utvidgning och fördjupning av rännan från fladluckan till avloppet nedanför vattenverket vara verkställd. Återstående i åtagandet ingående arbeten, äge vattenverksägaren utföra, när han för gott finner, dock senast inom två år efter förenämnda, för flodluckans sänkning fastställda tidpunkt. För nu nämnt arbete njute vattenverksägaren ersättning av sökanden med kronor 1150, som utbetalas så snart förenämnda sänkning av flodluckan och dess utlopp färdigställts. Skulle vattenverksägaren ej inom föreskriven tid hava verkställt sänkning av flodluckan och dess utlopp som efter åtagande sålunda åvilat honom äge sökanden ofördröjligen verkställa arbetet och därefter från vattenverksägarens ersättning avdraga sina kostnader för arbetets verkställande.

Till ägaren av det 280 meter nedanför ~~vattenverket~~ belägna ([illegible] inom [illegible] bäcken) outbyggda fallet skall sökanden, innan arbetena för detta falls utgrävning påbörjas, erlägga en ersättning av 100.- kronor för intrång.

Sökanden är pliktig att i samband med fördjupningen av sträckan A-B verkställa sådan förstärkning av landfästena för en över denna avloppssträcka vid 0+50 ledande bro, så att fara för dess framtida bestånd ej genom fördjupningen uppkommer.

Någon ersättning för mark, som åtgår för avloppets utvidgning eller för jordupplag behöver ej gäldas, då synemännen funnit att den skada, som härav kan förväntas uppkomma, dels är uppenbarligen obetydlig och dels torde mer än uppvägas av den förbättring för övrig intill avloppet liggande mark, som genom vattenytans sänkning kan förväntas uppkomma.

För skada å växande skog, tillhörig annan än sökanden, som vid ~~vatten~~ arbetenas utförande kan komma att orsakas, skall av sökanden ersättning gäldas med fulla värdet. Skada av nu nämnd art skall på sökandens försorg uppskattas av sakkunnig person, så snart företaget fullbordats och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall denne utses av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skall, innan företaget påbörjas, erläggas till Länsstyrelsen i Mariestad med 16 kronor 26 öre.

Samtliga kostnader för företagets utförande ävensom förrättningskostnaderna skola gäldas av sökanden ensam, och äro de senare omedelbart förfallna till betalning. — För underhållet stad till punkt B svare sökanden, därnedanför vattenverksägaren.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:
att, därest sökanden önskar full-

följa detsamma, avloppet A-B-C med därtill hörande ombyggnad av vattenverk skall utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande och därtill hörande ritningar och handlingar;

att avloppssträckorna D-E och F-G, som på intet sätt beröra annan än sökanden, må utföras på sätt och vid tidpunkt som sökanden för gott finner; och sålunda ej skola ingå i företaget;

att ur avloppet uppschaktad jord och sten skall läggas minst 1.0 meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa icke överstigande 1:1 varjämte öppningar för ytvattnets framsläppande skola lämnas eller anordnas vid förekommande svackor i markytan, vid tillstötande öppna diken och i övrigt på minst var femtionde meter;

att förekommande krökar å avloppet böra i möjligaste mån rätas eller avrundas.

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada [illegible];

att ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och erforderliga förstärkningsåtgärder vidtagas;

att om ombyggnadsarbetena vid vattenverket verkställes ~~genom~~ sökandens försorg, skola de så planläggas och utföras, att de orsaka minsta möjliga uppehåll i vattenverkets drift;

att arbetena för företagets utförande må begynna, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft samt böra vara bragta till slut inom fem år därefter; ~~samt~~

att det därefter åligger ägaren till Kvarnnäs vattenverk att ~~så~~ ~~med~~ iakttagande av bestämmelserna i 2 kap. 29, 30, 32 och 33 §§ vattenlagen så sköta hushållningen med vatten att varken ovanför eller nedanför liggande marker och vattenverk därav röna skada. Så framt på ~~vatt~~ ägaren av Kvarnnäs vattenverk ankommer må alltså vattenytan i Flacken ej ~~höjden h~~ överskrida höjden + 6.60 och ej underskrida höjden +6.55, samt

att företaget skall benämnas "Flackens sänkningsföretag av år 1926".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens Vattendomstol adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola

vara ingivna inom
sextio dagar från
nedanstående datum.
Kämpaslätten den 8 juni 1926.

J. Hjärtsten
Sven Hallin
Statens lantbruksingenjör och förrättningsman

N. H. Strand
bitr. förrättningsman.

Biträdande gode män:

Aug. Barberg Alfr: Brodin

Bilaga L.

44

P.M.

beträffande sågfallet vid Kvarnemon med anledning av undertecknads förordnande som biträdande förrättningsman vid syneförrättning angående torrläggning av mark tillhörande tredje blocket å Kronoparken Östra Kinneskogen i Skaraborgs län.

Fallets läge. Sågfallet vid Kvarnemon är beläget i Svartån c:a 3 km. nedanför sjön Vristulven och c:a 800 m. nedom skogstjärnen Flarken.

Fallets ägare. Fallet och sågen äro, enligt uppgift, tillhöriga Karl Karlsson i Kvarnemon.

Nederbördsområde. Nederbördsområdet vid Kvarnemon är 24.8 km^2, varav sjöarean utgör 4 km^2 eller 16 %.

Vattenmängder. Några vattenmängdsmätningar hava icke utförts varken nu eller tidigare, men torde Svartån i hydrografiskt hänseende icke skilja sig mycket från Tidan, varför en jämförelse med denna, där tillförlitliga mätningar och observationer finnas, beträffande vattenmängderna, torde giva för ändamålet fullt tillräckligt noggrant resultat. Vid beräkning av avrinningen har även hänsyn tagits till Svartåns större magasineringsmöjligheter.

Närslutna vattenvaraktighetsdiagram (bil. 1.) visar en total avrinning vid Kvarnemon av 7.75 mill. m^3. Medelnederbörden har varit 550 mm. och har alltså vattentillskottet i medeltal per år räknat varit 13,7 mill. m^3. Avrinningsprocenten torde hålla sig mellan 50 och 60, säg. 55 %. Avrunnen vattenmängd skulle alltså bliva 13,7·0,55 = 7.5 mill m^3 och stämmer denna siffra rätt väl överens med den förut med tillhjälp av diagrammet, bil. 1., beräknade.

Följande karakteristiska vattenmängder, erhållna ur diagrammet, bil.1, kunna angivas.

Normalt lågvatten	0.05 sm^3
" 9 mån "	0.11 "
" 6 " "	0.21 "
" 3 " "	0.36 "

Dämningshöjd och fallhöjd. Medelvattenytan i gränsen mellan Karlssons och ovanförvarande mark, Stockholmsbråten, har avvägts till + 7.40. Samma 0-plan har använts det som Ingeniör Hallin vid ifrågavarande syneförrättning använt. Antages en fallförlust på 20 cm ned till sågen skulle under nuvarande förhållanden där få dämmas till + 7.20. Nedre vattenytan låg vid avvägningstillfället å + 3.70. Vid en vattenföring av 0.65 sm^3 torde dock vattnet ~~et~~ stiga till + 4.00. Alltså är den maximala fallhöjden 3.50. Denna kan vid tappning av magasinet i sågdammen c:a 1 m. eller till 6.20 nedgå till 2.50 vilken är den lägsta fallhöjd turbinen är konstruerad för. Medelfallhöjden skulle alltså bliva 3.0 m.

Dygnsmagasin.

Kvarndammens area är 0.5 har. Om magasinshöjden är 1 m. blir alltså dygnsmagasinet 5000 m^3.

Olika alt. för ränsningarna.

Vid beräkningarna för sänkningen av Flarken bör man utgå från tvenne alternativ, nämligen:

Alt. I. Sågen och fallet inlöses helt och hållet och de ränsningar göras, som erfordras för fullständig torrläggning av markerna.

Alt. II. Ränsningarna göras så stora att den fallhöjd, som tages i anspråk, kan kompenseras genom uppränsning av nedanför varande fall, så att det kan sammanslås med sågfallet.

Alt. I.

Fallet och sågen skall lösas.

Effekt: $E_{9\ \text{mån.}} = 10 \cdot 3,5 \cdot 0,11 = 3.8$ hkr

$E_{6\ \text{mån.}} = 10 \cdot 3,5 \cdot 0,10 = 3.5$ "

$E_{3\ \text{mån.}} = 10 \cdot 3,5 \cdot 0,15 = 5.2$ "

Tages dygnsmagasinet i anspråk får man endast räkna med medelfallhöjden 2.7 m. Vattenmängden kan dock under 12 timmars drift lämpligen ökas med 0.1 sm för 6 och 9 mån. vattenmängder genom magasinering de andra 12 timmarna.

Alltså effekten $E1_{9\ \text{mån.}} = 10 \cdot 2,7 \cdot 0,2 = 5,4$ hkr

$E1_{6\ \text{mån.}} = 10 \cdot 2,7 \cdot 0,21 = 5,5$ "

$E1_{3\ \text{mån.}} = 10 \cdot 2,7 \cdot 0,15 = 4$ "

Om naturkraften värderas till

för 9 mån. kraft	150:- kr.
" 6 " "	75:- "
" 3 " "	25:- "

blir värdet å naturkraften

$5.4 \cdot 150 = 810$:- kr.

$5.5 \cdot 75 = 410$:- "

$4 \cdot 25 = 100$:- "

Summa 1.320:- "

Vattenfallsvärdet kan även beräknas genom en eventuell anläggningsräntabilitet.

Om ett kraftverk skall byggas här kan det icke lämpligen utbyggas för större effekt än 10 hkr.

Anläggningskostnader.

Vattenbyggnader, maskinhus	5.000:--
Maskineri och el. utrustning	1.800:-
Ledningar, mätare m.m.	1.000:-
Summa	7.800:- kronor

Årskostnader.

Avskrivningar		
å byggnader 1.3 % å 5.000:-	65:-	
å maskineri m.m. 4.3 % å 2.800:-	120:-	185:--
Underhåll		
å byggnader 0.5 %	25:-	
å maskineri 1.5 %	42:-	67:-
Skötsel, administration		100:-
Olja, trassel, skatter, onera och div. omkostnader		90:-
Ränta 6 % å anläggn. kapitalet		470:-
Summa Kronor		912:--

Inkomster.

Medelinkomst per hkr år =	kr. 100:-
Alltså summa inkomst per år	" 1.000:-
Alltså vinst på vattenkraften	" 88:-
Återstår	Kr. 912:-

Kapitaliseras årsvinsten 88:- kr. efter 6 % erhålles ett värde på vattenkraften av $K = \frac{88 \cdot 100}{6} = 1.470$:- kr.

Värdet å vattenkraften torde alltså ligga mellan 1320 och 1470:- kr.

Säg. 1.400:- kr.

Värdet per fallmeter blir alltså

$$\frac{1400}{3.5} = 400\text{:- kr.}$$

Sågens nuvarande maskineri inköptes vid installationstillfället sommaren 1914 för 3.060:- kr. (se bil. 2), Skrotpriset utgör 250:- kr.

Räknar man med vanlig avskrivning 4.3 % å maskineriet skulle nuvarande värdet vara 1.800:- kronor.

Byggnaden, jämte vattenbyggnader, värderades vid synetillfället till 1.600:- kronor.

Lösensumman skulle alltså bliva:

För vattenkraft	1.5 · 1400:-	= 2.100:-
" byggnader	1.5 · 1600:-	= 2.400:-
" maskineri	1 · 1800:-	= 1.800:-
	Summa Kronor	6.300:-

Ersättningen till fallägaren bör alltså utgå med 6.300 kr. om alt. I. följes och blir då maskiner och byggnader den sökandes egendom.

Alt. II. Botten å intaget och tilloppsrännan ligger å + 5.45. Rännans bredd är 1.80 m. Den nu inmonterade turbinen är avsedd att vid en fallhöjd av 2.5 à 3.0 m. utveckla 16 resp. 21 hkr, varvid erfordras c:a 0.65 sm^3 vatten. Erforderligt minsta vattendjup i rännan = h

$$h = \frac{0,7}{0,5 \cdot 1,8} = 0,78 \text{ m.}$$

säg. 0.8 m.

alltså lägsta vattenyta i rännan

$$+ 5,45 + 0,8 = + 6,25$$

fallförlust i intag och vrakgrind c:a 5 cm.

alltså lägsta vattenyta vid dammen + 6,30.

Nuvarande dygnsmagasin c:a 5000 m^3. Detta motsvarar en magasinshöjd i Flarken av c:a 3 cm. säg för säkerhets skull 5 cm. Högsta vattenytan, som skulle behöva hållas vid dammen, är alltså under full drift + 6.35. Då sågen icke drives må vattenytan vid dammen höjas till 6.60, vilket även är den högsta medelvattenyta, som får hållas i Flarken.

Genom uppränsning av nedanför liggande fall kan nedre vattenytan vid sågen nedbringas till + 3.30 (vid 0.65 sm^3), och erhålles således en fallhöjd varierande mellan 3.00 och 3.05 vid dygnsreglering. Nuvarande fallhöjd varierar vid dygnsreglering och vid 0.65 sm^3:s tappning mellan 3.2 och 2.20 m , alltså en medelfallhöjd av 2.7 m. Någon ersättning till fallägaren utgår således icke enligt detta alternativ, vilket förordas, men skall sänkning av avloppet, turbinens sugrör till + 2.60, samt flodutskovet verkställas på sökandens bekostnad. Flodutskovets tröskel lägges + 5,~~35~~ 40, se bilaga 3 och 4.

Kostnader enl. alt. II.

Kostnader för sänkning av avlopp m.m.

Schaktning i avloppet	75 m^3	à 4:-	=	300:-
Utbottning med sten	30 "	" 8:-	=	240:-
Stenmurning	28 "	"15:-	=	420:-
Sänkning av sugrör	1 m.	"50:-	=	50:-
Sänkning av flodlucka			=	25:-
Tillägg 10 % för oförutsett och diverse				115:-
		Summa Kr.		1.150:-

Till denna summa kommer kostnad för inlösen av Hilmer Johansson tillhöriga fallet, nedanför sågen, som skall uppränsas. Detta fall, uppgående till endast c:a 0,80 cm., kan icke ekonomiskt utnyttjas åtminstone icke separat, möjligen genom uppränsning av fallet som ovan föreslagits. Värdet skulle då bliva om värdet per fallmeter sättes till 400:- kr. (se ovan) till 0.8 x 400 minskat med kostnaden för uppränsningen, vilken beräknats till 2.100:- kronor, alltså värdet å fallet = 0.

En ersättning på 100:- kr. torde dock böra utgå för intrång.

Stockholm den 26 maj 1926.

Bil. I.

Vattenvaraktighetsdiagram
för
Svartån vid Kvarnemon

$N = 24{,}8\ km^2$
Sjöarea = 4 "

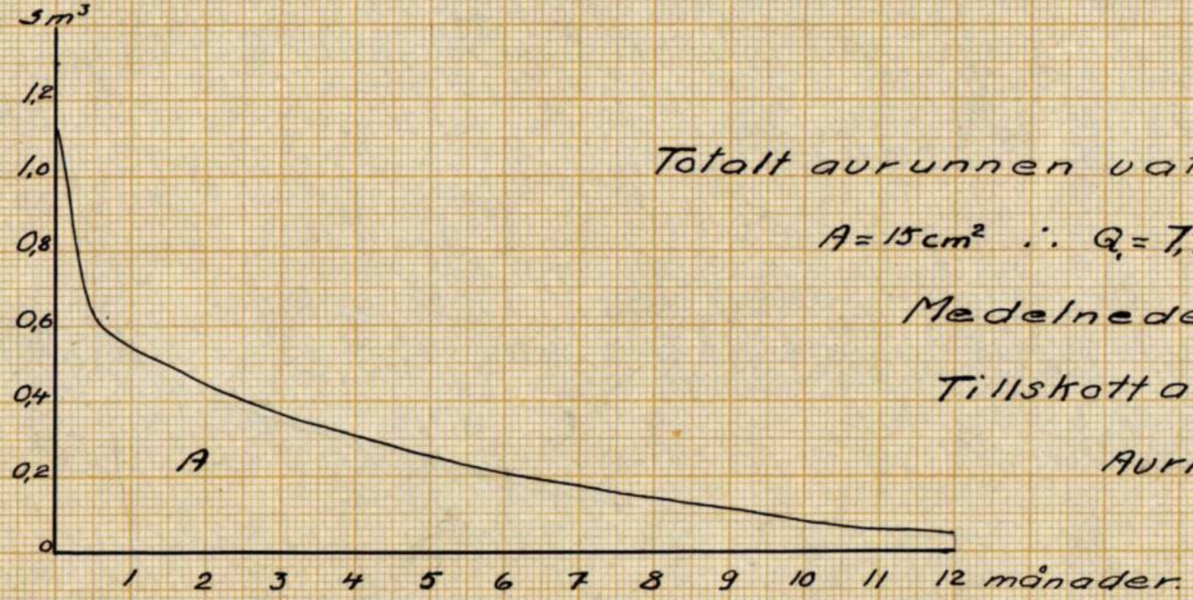

Totalt avrunnen vattenmängd $Q_1 = A \cdot \frac{30 \cdot 24 \cdot 60 \cdot 60}{5} = 518400A$

$A = 15\ cm^2\ \therefore\ Q_1 = 7{,}75$ mill m^3

Medelnederbörden 550 m.m.

Tillskott av vatten per år $Q_2 = 13{,}7$ mill m^3

Avrinnings % $= \frac{7{,}75 \cdot 100}{13{,}7} = 56$

Stockholm d. 18.5.1926

M. H.

Avskrift. 50 Bil. 2.

Aktiebolaget Pentaverken

Skövde den 20 april 1926.

Herr Civilingeniör K.H.Håård,
Frejgatan 62,
Stockholm.

Till svar å Edert ärade av gårdagen meddelas, att omskrivna specialturbin n:o 9 av Finshyttans Mek. Verkstad tillverkning levererades till Kvarnemon i 2,5 à 3 m. fallhöjd för 16 à 21 hkr och 200 minutvarv. Med turbinen levererades 75 ø x 2500 mm. axel, ett ringsm.lager, packboxar och handpådrag - allt till pris av Kr. 660:-.

Beträffande ramsågen n:r 115, torde denna vara utförd på 1880-talet och i likhet med närslutna illustration. Dess nuvarande värde kunna vi ej uppgiva utan besiktning. Dåvarande pris med 2:ne stockvagnar c:a Kr. 2.400:- nuvarande skrotpris c:a Kr. 250:- f.b.v. vid gjuteriet.

Högaktningsfullt
Aktiebolaget Pentaverken
C. Schmidt.

/-tz.

Bil.:
1 illustr.

Vidimeras:
O. Lundberg ....A.B. Augustinson.

Förslag till sänkning av sugröret till sågturbin vid Kvarnemon

Bil 3.

Skala 1:50

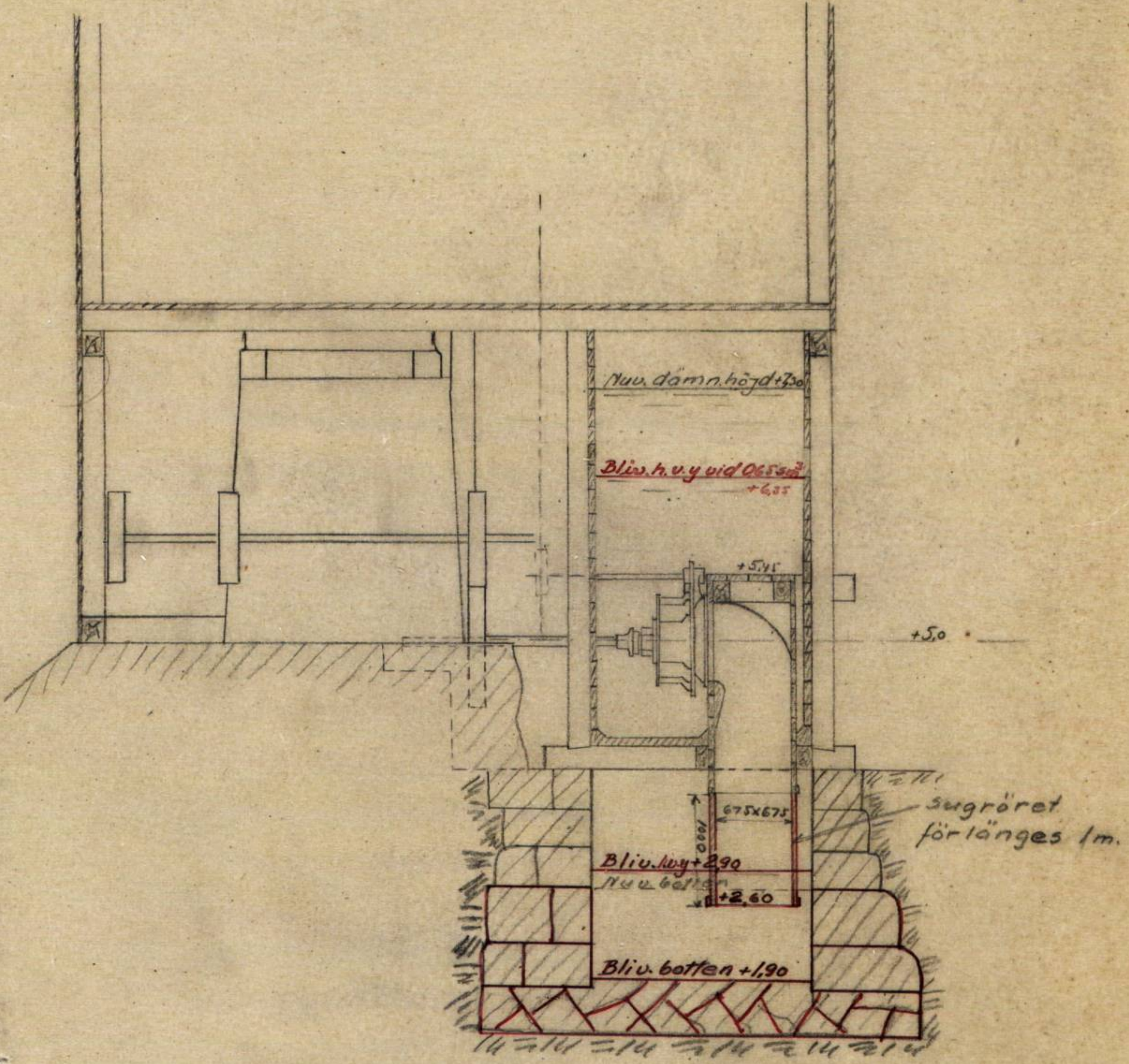

Stockholm den 19/6 1926

Bil. 4.

Förslag till sänkning av sugröret till sågturbin vid Kvarnemon

Skala 1:50

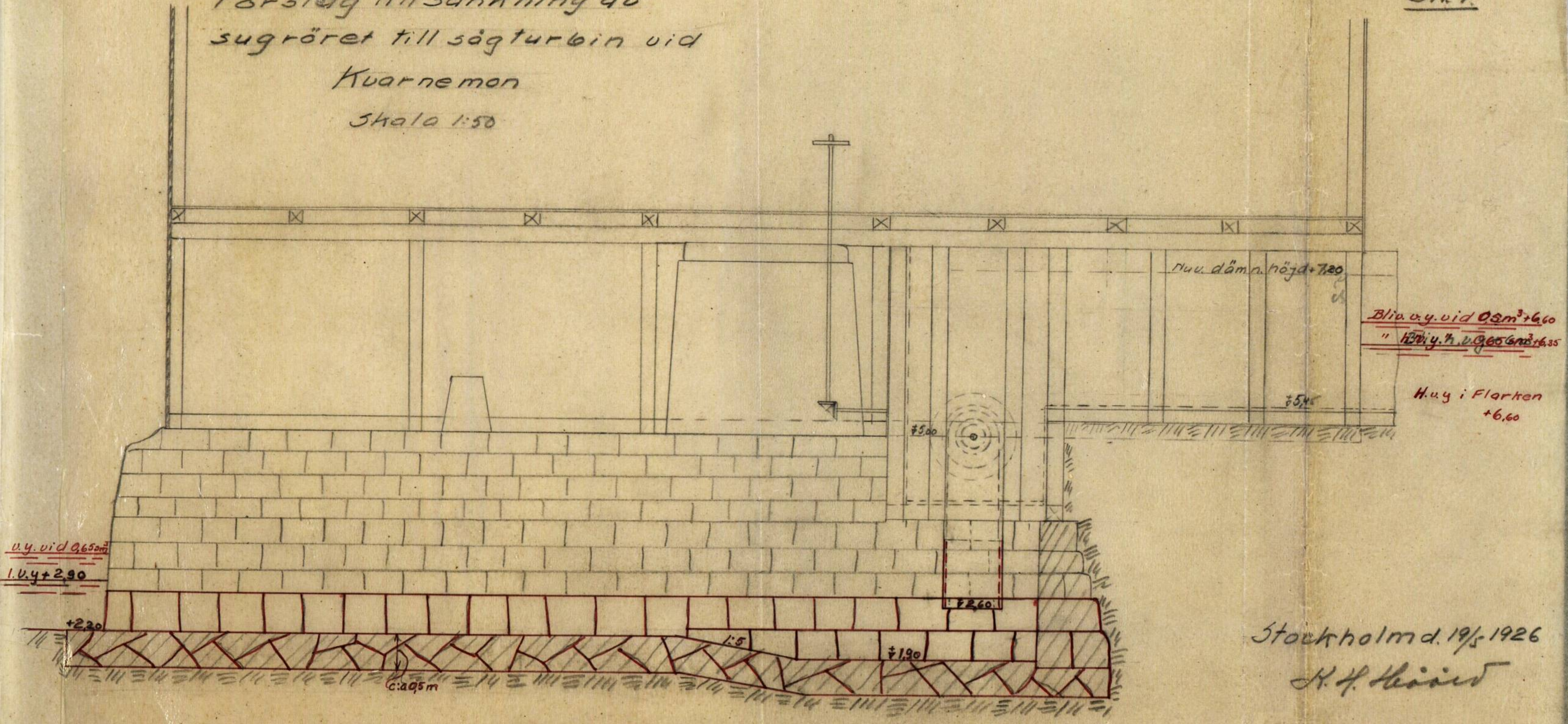

Stockholm d. 19/5 1926

K. H. [illegible]

ARVODESRÄKNING

för syneförrättning enligt 10 kapitlet vattenlagen angående förslag till sänkning av sjön Flacken inom Lugnås socken av Skaraborgs län.

upprättad enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 31 december 1920.

År och månad	dag	Arbete		An-tal	à kr.	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3		4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5	st.	10	0,50	5	-	5	-
		Ägomätning, 1:4000, §§ 6—9,							
		a) mätningsområdets gränser enl. tariff I,							
		1) i åker, raklinje	km.		1,50				
		kroklinje	„		3,00				
		i annan mark, raklinje	„		3,00				
		kroklinje	„		6,00				
		2) strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter	„						
		i åker, raklinje	„		1,00				
		kroklinje	„		2,00				
		i annan mark, raklinje	„		2,00				
		kroklinje	„		5,00				
		3) strandsträckor utefter sjö och vattendrag med bredd över 15 m.							
		i åker, raklinje	km.		3,00				
		kroklinje	„		5,00				
		i annan mark, raklinje	„		5,00				
		kroklinje	„		11,00				
		b) mätningsområdets ägofigurer enl. tariff II							
		har åker, medelareal	har						
		ägofigurer	st.						
		har äng och odlingsmark, medelareal	har						
		ägofigurer	st.						
		har annan mark, medelareal	har						
		ägofigurer	st.						
		har impediment och högläkt mark, medelareal	har						
		ägofigurer	st.						
		S:a har S:a	st.						
		c) inmätning av vattenavlopp (utan samband med avmätning av kringliggande mark) enl. tariff III m. en medelbredd av < 10 m.							
		i åker o. d., raklinje	km.						
		kroklinje	„						
		i annan mark, raklinje	„						
		kroklinje	„	1,2	11,-			13	20
		Överföres						18	20

54

1	2	3	4	5	6		7	
		Överfört					18	20
		d) första regalarket			1	—		
		övriga regalark *st.*		1,00				
1926								
Febr	15o16	***Avvägning:***						
Mars	1-2	*a) avvägning, längdmätning o. d. § 44, mom. 4* *dagar*	5	12,00	60	-	60	-
Maj	12	*b) ytavvägning, § 11, mom. 1, tariff IV,*						
		i öppen mark, medelantal ……… *punkter pr har* *har*						
		avvägda punkter *st.*						
		i annan mark, medelantal ……… *punkter pr har* *har*						
		avvägda punkter *st.*						
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2,						
		i öppen mark *km.*		2,50				
		i annan mark „		5,00				
		***Arealuträkning**, § 13, tariff V,*						
		51 *ägofigurer, medelareal* 2.27 *har* *st.*	51	0.07	3	57		
		har	116.15	1.5	1	74	5	31
		***Ägobeskrivning**, § 14,*						
		ägofigurer *st.*	51	0,03	1	53	1	53
1926		***Markvärdering**,*						
Maj	12	*a) uppskattning och värdering, § 44, mom. 5* *dagar*	1	12,00	12	-		
		b) gradtabell, ……… *kurva, § 17, mom. 1,*						
		för första kilometern	1		4	—		
		för övriga kilometer *st.*	1.5	1,50	2	25		
		c) uträkning av värde pr ytenhet, § 17, mom. 2						
		värdetal *st.*	51	0,06	3	06		
		d) uträkning av förbättringsvärdet, § 18						
		ägofigurer *st.*	51	0,12	6	12	27	43
		***Längdprofil**, § 20,*						
		a) uppritning enl. tariff VI,						
		1) nytt avlopp *km.*	2.6	3,00	7	80		
		2) befintligt avlopp „	1.2	3,50	4	20		
		b) antal blad *st.*	2	3,00	6	-	18	00
		***Hydrografisk utredning**, § 24,*						
		grundbelopp			2	—	2	-
		tillägg *km.*^{2}		0,02				
		***Dimensionsberäkning**, § 25,*						
		a) öppet avlopp *km.*	33	3,50	11	55		
		tillägg för särskild beräkning,						
		dels *km.*	2.6	1,00	2	60		
		„ *för våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr. pr m*^{2}						
		nämligen 4 *m*^{2} *sektion på* *km.*	2.6	2:-	5	20	19	35
		„ „ „ „						
		„ „ „ „						
		Överföres					151	82

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				151 82
		b) täckt ledning,				
		1) inre diameter intill 20 cm. km.		6,00		
		2) „ „ över „ „		10,00		
		Tvärsektion, § 22,				
		vid upptagning av nytt avlopp st.	12	0,15	1 80	
		„ utvidgning av befintligt avlopp „	13	0,25	3 25	5.05
		tillägg för m² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen ...... m² för st.				
		„ „ „				
		„ „ „				
		Inritning å plankartan av avlopp och vallar, § 27,				
		grundbelopp			1 —	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan cm.	63	0,03	1 89	2 89
		Arbetsbeskrivning, § 28,				
		1:sta sidan			3 —	
		tillägg för övriga sidor st.	1	2,00	2 -	5 -
		Kostnadsberäkning, § 29,				
		a) vid upptagning av nytt avlopp km.	1.765	2,50	4 41	
		därjämte 25 öre pr m² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen ...... m² sektion på km.				
		m² sektion på „				
		m² sektion på „				
		b) vid utvidgning av befintligt avlopp „	1.6	4,00	6 40	
		därjämte 50 öre pr m² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen:				
		4 *m² sektion på* km.	0.9	1.-	0 90	
		4 *m² sektion på* „	1.7	2-	3 40	
		m² sektion på „				
		c) av kostnadsförslagets slutsumma 0,1 % (broar inberäknat)			22 43	37 54
		Förslag till brobyggnad, § 34,				
		a) enkel bro,				
		1) kostnadsberäkning st.		3,00		
		2) ritarbetet „		3,00		
		b) annan bro i två projektioner,				
		1) dimensionsberäkningar st.		8,00		
		2) för ritarbetet, 1:— kr. pr m. teoretisk spännvidd „				
		Uppritning av dammbyggnader vid 0ö6+80			9 -	
		Dimensionering av nytt fladutskov			6 -	15 -
		Förslag till trumma, § 36,				
		a) enkel trumma i två projektioner st.		5,00		
		b) detaljerad kostnadsberäkning „		3,00		
		Överföres				217 30

1	2	3	4	5	6		7	
		Överfört					217	30
		Införande av höjdsiffror å plankartan, *§ 39,*						
		höjdlägestal *st.*		0,01				
		Utlåtande och betänkande, *§ 43,*						
		sid.	12	3,00	36	-	36	-
		Ersättningslängd, *§ 42,*						
		grundbelopp			~~1~~	~~50~~		
1926		*varje ersättningsbelopp* *st.*		0,25				
Maj Juni	4 8	***Sammanträden o. upprättande av protokoll***, *§44, mom.1, dagar*	2	12,00	24	-	24	-
		Särskild utredning, *§ 44, mom. 2,* *dagar*	1/2	12,00	6	-	6	-
		Kostnadsfördelningslängds upprättande, *§ 44, mom.14,* „		12,00				
Juni	4	***Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregistnummer o. d.***, *§ 44, mom. 15, dagar*	1/2	12,00	6	-	6	-
		Summa kronor					289	30
		Övriga förrättningskostnader,						
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode						
		Annonskostnader ang. sammanträden			9	60		
		Inbindning av förrättningshandlingarne samt uppklistring			8	-	17	60
		Arvode till biträdande förrättningsmannen					150	-
		„ „ „ *gode männen enligt egna räkningar*					102	60
		Ersättning för hantlangning, materialier o. d.						
		Summa kronor					270	20
		Sammandrag.						
		Förrättningsmannens arvode					289	30
		Övriga förrättningskostnader					270	20
		Summa kronor					559	50

Den, som icke åtnöjes med denna räkning äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till Kinnefjärdings m.fl. *häradsrätt.*

Kämpasätter *den* 8 juni *19*26

Sven Hallén

Statens lantbruksingenjör.

Att sakägarne erhållit en med denna lika lydande räkning betygar:

Kronor .... *kvitteras:*

Kämpasätter *den* 8 juni *19*26

Statens lantbruksingenjör.

Ing. arv. 1121.29.